

တီဘီရောဂါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မေးလေ့ရှိ သော မေးခွန်းများ

တီဘီရောဂါ (TB) ဆိုတာဘာလဲ။

တီဘီရောဂါ (TB) သည် ဘက်တီးရီးယားကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ကူးစက်ရောဂါဖြစ်သည်။ တီဘီရောဂါသည် အများအားဖြင့် အဆုတ်ကို ထိခိုက်စေသော်လည်း ကျောက်ကပ်၊ အရိုးများ၊ ကျောရိုး၊ ဦးနှောက်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်၏ အခြားအစိတ်အပိုင်းများပါဝင်နိုင်သည်။

တီဘီရောဂါသည် တက်ကြွသော တီဘီဘက်တီးရီးယားကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ရောဂါဖြစ်သည်။ ဘက်တီးရီးယားများ ခန္ဓာကိုယ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ပြီးနောက် မကြာမီ သို့မဟုတ် နှစ်များစွာကြာပြီးနောက် ရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ တီဘီရောဂါရှိသူတစ်ဦးတွင် တက်ကြွသော တီဘီဘက်တီးရီးယားများအပြင် ရောဂါလက္ခဏာများနှင့် ရောဂါလက္ခဏာများပါရှိသည်။

TB ဘက်တီးရီးယားပိုးကို လူတစ်ဦးမှ ရှူရှိုက်သောအခါတွင် တီဘီရောဂါ ဖြစ်ပွားသည်။ ကိစ္စအများစုတွင် ၎င်းတို့သည် တီဘီရောဂါရှိသူ (အဆုတ်အတွင်း) နှင့် ထိတွေ့ဖူးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျန်းမာသောလူများတွင် ခုခံအားစနစ် (ခုခံကာကွယ်မှု) စနစ်သည် ဘက်တီးရီးယားများကို မလှုပ်ရှားအောင်ထိန်းထားခြင်းဖြင့် ကူးစက်မှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်သည်။ ၎င်းကို **ငယ်နေသော တီဘီရောဂါ (LTBI)** ဟုခေါ်သည်။ LTBI ရှိသူများသည် ဖျားနာခြင်းမရှိဘဲ အခြားသူများကို တီဘီမကူးစက်နိုင်ပါ။ မကုသဘဲထားပါက လူများ၏ 10 ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် တီဘီရောဂါဖြစ်လာသည်။

ဩစတြေးလျတွင် တက်ကြွပြီး ငယ်လျှိုးနေသော တီဘီရောဂါကို ကုသနိုင်သည်။

တီဘီရောဂါရဲ့ အမှုအရာများနဲ့ လက္ခဏာများက ဘာတွေလဲ။

- တီဘီရောဂါရဲ့ လက္ခဏာတွေနဲ့ လက္ခဏာတွေက ဘာတွေလဲ
- အမြဲတမ်း မောပန်းနေမယ်
- အစာစားချင်စိတ် ဆုံးရှုံးခြင်း
- မရှင်းပြဘဲ ကိုယ်အလေးချိန်ကျခြင်း
- ဖျားခြင်း
- ညဘက်ခွေးထွက်များခြင်း။

တခါတရံမှာ ဘယ်လက္ခဏာမှ မရှိကြပါ။

တီဘီရောဂါ ဘယ်လိုပျံ့နှံ့လဲ။

- တီဘီရောဂါကို မကုသဘဲထားပါက အဆုတ် တီဘီ ချောင်းဆိုးနာချေပြီးနောက် ဘက်တီးရီးယားများကို ရှူရှိုက်ခြင်းဖြင့် မကြာခဏ ပျံ့နှံ့သည်။

- တီဘီ ဘက်တီးရီးယားပိုးကို ရှူရှိုက်သူများသည် များသောအားဖြင့် တီဘီရောဂါရှိသူနှင့် အလွန်နီးကပ်စွာ ထိတွေ့မှုရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

တီဘီရောဂါအတွက် ဘုံစစ်ဆေးမှုတွေက ဘာတွေလဲ။

- ဓါတ်မှန်ရိုက်ခြင်း - တီဘီသည် အဆုတ်ကို ထိခိုက်မှုရှိမရှိ ပြသရန်
- Sputum - တီဘီဘက်တီးရီးယားရှိမရှိကိုပြသရန်။

LTBI အတွက် ယေဘုယျ စစ်ဆေးမှုတွေက ဘာတွေလဲ။

- မြစ်ခြောက်နာ အဆုတ်နာ အရပြား စမ်းသပ်မှု (TST) ကို Mantoux စမ်းသပ်မှုဟုလည်း ခေါ်သည်
- QuantiFERON သွေးစစ်။

တီဘီရောဂါကို ဘယ်လိုကုသလဲ။

- တီဘီရောဂါအတွက် ပဋိဇီဝဆေးသင်တန်းကို ပုံမှန်အားဖြင့် ခြောက်လကြာအောင် သတ်မှတ်ပေးသည်။
- အိမ်မှာသောက်လိုရတဲ့ ဆေးတွေပါ။ များသော အားဖြင့် ဆေးရုံတက်ဖို့ မလိုအပ်ပါ။
- ဆေးကို **အဆက်မပြတ်** မလုပ်ဘဲ သတ်မှတ်အတိုင်း သောက်ရမည်။

တီဘီရောဂါကို ကုသနိုင်ပါသလား။

ဟုတ်ကဲ့

- တီဘီရောဂါကို စောစောစီးစီးနဲ့ စနစ်တကျကုသရင် ပျောက်ကင်းနိုင်ပါတယ်။
- ထိရောက်သော ကုထုံးအတွက် ကောင်းမွန်သော လိုက်နာမှု လိုအပ်ပါသည်။

တီဘီရောဂါကုသရန် ဘယ်နေရာကိုသွားမည်နည်း။

အချက်အလက်၊ ရောဂါရှာဖွေခြင်းနှင့် ကုသခြင်းကို တီဘီဆေးခန်းမှ အခမဲ့ရရှိနိုင်ပါသည်။

တီဘီဆေးခန်းသို့ တက်ရောက်ရန် ညွှန်းပို့ရန် လိုအပ်ပါသလား။

- ယေဘုယျအားဖြင့် လူနာများကို ၎င်းတို့၏ GP သို့မဟုတ် အခြားသော ကျန်းမာရေး ကျွမ်းကျင်သူများက ညွှန်းပေးသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် လူနာများကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်းမရှိဘဲ တွေ့နိုင်ပါသည်။

အမျိုးသမီးဆရာဝန်ကို တောင်းဆိုလိုရပါသလား။

တီဘီဆေးခန်းတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး ဆရာဝန်များ ရှိပြီး သင့်တောင်းဆိုမှုကို ဖြည့်ဆည်းရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုးစားပါမည်။

ကုသခံ ပေးရမှာလား။

ဆေးစစ်ခြင်း၊ ဆေးဝါးများ သို့မဟုတ် TB ဆေးခန်းသို့ လာရောက် ခြင်းအတွက် အခကြေးငွေ ပေးဆောင်ခြင်း မရှိပါ။

တီဘီရောဂါရှိသူသည် ကူးစက်နိုင်ပါသလား။

- **LTBI ရှိသူများသည် မကူးစက်ပါ။**
- အဆုတ် သို့မဟုတ် လည်ချောင်း တီဘီရောဂါရှိသူများသည် အခြားသူများကို ကူးစက်နိုင်သည်။
- ကိုယ်ခန္ဓာ၏အခြားအစိတ်အပိုင်းများတွင် တီဘီရောဂါရှိသူများ သည် ကူးစက်ခြင်းမရှိပါ။
- အများစုတွင် တီဘီဆေးကို နှစ်ပတ်ကြာသောက်ပြီးနောက်၊ အဆုတ် သို့မဟုတ် လည်ချောင်း တီဘီရောဂါရှိသော လူနာ များသည် ကူးစက်နိုင်တော့မည်မဟုတ်ပါ။

ဆက်သွယ်မှု ခြေရာခံခြင်း။

WA တီဘီရောဂါထိန်းချုပ်ရေးအစီအစဉ်မှ သူနာပြုဆရာမသည် တီဘီရောဂါရှိသော လူနာတစ်ဦးစီကို အကဲဖြတ်မည်ဖြစ်ပြီး စမ်းသပ်မှုပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သော ၎င်းတို့၏အဆက်အသွယ်များကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

- အဆက်အသွယ်များသည် မိသားစုဝင်များ၊ ရင်းနှီးသော သူငယ်ချင်းများ သို့မဟုတ် အလုပ်ဖော်များဖြစ်သည်။
- အဆက်အသွယ် ခြေရာခံခြင်းကို အမြဲတမ်း ထိလွယ်ရှလွယ်နှင့် လျှို့ဝှက်စွာ လုပ်ဆောင်ပါသည်။

တီဘီရောဂါရှိသူတွင် အထူးသတိထားရန် လိုအပ်ပါသလား။

အဆုတ် သို့မဟုတ် လည်ချောင်းတွင် တီဘီရောဂါရှိနေပါက။

- ချောင်းဆိုး နှာချေတဲ့အခါ ပါးစပ်ကို တစ်ရှူးနဲ့ အမြဲအုပ်ထားပါ။
- အခြားသူများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုကို ကန့်သတ်ပြီး အခြားသူများကို မကူးစက်တော့ကြောင်း ဆရာဝန် သို့မဟုတ် တီဘီ သူနာပြုမှ အကြံပေးသည့်အချိန်အထိ အလုပ်/ကျောင်း/တက္ကသိုလ် သို့မဟုတ် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် အိမ်တွင်နေပါ။

ကျွန်ုပ်တို့ တီဘီရောဂါရှိမရှိကို မည်သူအား ပြောပြရမည်နည်း။

သင့်အထွေထွေကုသဆရာဝန် သို့မဟုတ် မိသားစုဆရာဝန်နှင့် တီဘီ ဆေးခန်းဝန်ထမ်းများကသာ သင့် သို့မဟုတ် မည်သူမဆို တီဘီရောဂါ ရှိမရှိ သိရန်လိုအပ်ပါသည်။

တီဘီရောဂါသည် ကျွန်ုပ်၏ဗီဇအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိပါသလား။

မဟုတ်ပါ။ သင်၏ တီဘီကုသမှု ပြီးမြောက်သည်အထိ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာနသည် သင့်အား bridging ဗီဇ ထုတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

တီဘီအတွက် ကာကွယ်ဆေးရှိပါသလား။

လူကြီးများအတွက် ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းသည် ပုံမှန်မဟုတ်ပါ။ ကလေးများအတွက် ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းကို အချို့သော အခြေအနေများတွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

Healthy WA ဝတ်ဆိုင်ရှိ *Bacillus Calmette- Guerin (BCG)* အချက်အလက်စာရွက်ကို ဖတ်ရှုပါ။

ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ အလုပ်သွားလုပ်တော့မည် အခါတွင် BCG တစ်ခု ထိုးရန် လိုမည်ဟု ပြောသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤဝန်ဆောင်မှုကို ရနိုင်မလား။

မဟုတ်ပါ။ ဩစတြေးလျကျန်းမာရေးဌာနသည် အရွယ်ရောက်ပြီး သူများအတွက် BCG အကြံပြုထားခြင်းမရှိပါ။ WA တီဘီရောဂါ ထိန်းချုပ်ရေးပရိုဂရမ်သည် သင့်အား Tuberculin အရေပြား စမ်းသပ်မှု (TST လက်ကမ်းစာစောင်ကိုကြည့်ပါ) နှင့် သင့်အနာဂတ် အလုပ်ရှင်အား သင်ပေးနိုင်သည့် BCG ကာကွယ်ဆေးအတွက် WA ပေါ်လစီကိုဖော်ပြသည့်စာရွက်စာတမ်းကို ပေးဆောင်နိုင်ပါသည်။

တီဘီရောဂါ ဝန်ဆောင်မှုများကို နိုင်ငံတွင်းရှိ တစ်ခြားပြနယ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပါက ထိုဝန်ဆောင်မှုများကို မည်သို့ရနိုင်မည်နည်း။

နိုင်ငံတွင်းရှိ တစ်ခြားပြနယ်များတွင် ဝန်ဆောင်မှုအတွက်သေချာစေရန် သင့်လျော်သော တီဘီဝန်ဆောင်မှုကို သင့်အား ရည်ညွှန်းမည်ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ထပ်အချက်အလက်များအတွက်၊ [Healthy WA ဝတ်ဆိုင် ကြည့်ပါ။](#)

WA တီဘီရောဂါထိန်းချုပ်ရေးအစီအစဉ်
 Anita Clayton Centre, 1/311 Wellington Street, Perth WA 6000
 ☎ (+61) 08 9222 8500
 ✉ ACCadmin@health.wa.gov.au

  ဆေးလိပ်ငွေကင်းစင်သော ဆိုက်တစ်ခုဖြစ်သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဂုဏ်ယူပါသည်။ ဆေးလိပ်မသောက်တာ ဒါမှမဟုတ် vaping မလုပ်တဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

တောင်းဆိုချက်အရ ဤစာရွက်စာတမ်းကို အခြားပုံစံများဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။

Frequently asked questions about tuberculosis

What is tuberculosis (TB)?

Tuberculosis (TB) is an infection caused by bacteria. TB usually affects the lungs but it can involve the kidneys, bones, spine, brain and other parts of the body.

TB disease is an illness caused by active TB bacteria. The illness may occur shortly after the bacteria enter the body, or many years later. Someone with TB disease has active TB bacteria, plus signs and symptoms of illness.

TB infection occurs when a person breathes in TB bacteria. In most cases, this is because they have had exposure to someone with TB disease (in the lungs). In healthy individuals, the immune (defence) system can control the infection by keeping the bacteria inactive. This is called **latent TB infection (LTBI)**. People with LTBI are not sick and cannot spread TB to others. If left untreated, about 10 percent of people will develop TB disease.

In Australia, active and latent TB can be treated.

What are the signs and symptoms of TB?

- A cough lasting more than three weeks
- Always feeling tired
- Loss of appetite
- Unexplained loss of weight
- Fevers
- Night sweats.

Sometimes there are no symptoms.

How is TB spread?

- TB is usually spread by breathing in the bacteria after someone who has untreated lung TB coughs or sneezes.
- People who breathe in the TB bacteria usually need to have very close contact with someone who has TB disease.

What are the common tests for TB disease?

- Chest x-ray - to show whether TB has affected the lungs
- Sputum - to show whether TB bacteria are present.

What are the common tests for LTBI?

- Tuberculin Skin Test (TST), also known as a Mantoux test
- QuantiFERON blood test.

How is TB treated?

- A course of antibiotics for tuberculosis is prescribed, usually lasting six months.
- They are medicines that you can take at home. You do not usually need to go into hospital for treatment.
- The medicine must be taken as prescribed **without interruption**.

Is TB curable?

Yes

- TB is curable if treated early and properly
- Good compliance is essential for an effective cure.

Where do you go for treatment of TB?

Information, diagnosis and treatment are available free of charge from the TB clinic.

Do I need a referral to attend the TB clinic?

- Generally patients are referred by their GP or other health professionals. However, we can see patients without a referral.

Can I request a female doctor?

There are male and female doctors at the TB clinic, and we will try to meet your request.

Do I have to pay for treatment?

There is no charge for the tests, medicines or visits to the TB clinic.

Is someone with TB infectious?

- **People with LTBI are not infectious.**
- People with TB disease of the lungs or throat can be infectious to others.
- People with TB disease in other parts of the body are not infectious.
- In most cases, after two weeks of taking TB medicine, patients with TB disease of the lungs or throat will no longer be infectious.

Contact tracing

The nurse from the WA Tuberculosis Control Program will assess each patient with TB disease and will identify their contacts who need testing and arrange for this to be done.

- Contacts are often family members, close friends or work mates.
- Contact tracing is always done sensitively and confidentially.

Are there special precautions that a person with TB needs to take?

If someone has TB of the lungs or throat, they should:

- Always cover their mouth with a tissue when they cough or sneeze
- Limit contact with others and stay home from work/school/university or social activities until they are advised by the doctor or TB nurse that they are no longer infectious to others.

Who do I have to tell if I have TB disease?

Only your GP or family doctor and TB clinic staff need to know if you or anyone has TB.

Does TB affect my visa?

No, the Department of Immigration will grant you a bridging visa until your TB treatment has been completed.

Is there a vaccine for TB?

Vaccination for adults is not routine.

Vaccination for children is available in certain circumstances.

Please refer to the [*Bacillus Calmette- Guerin \(BCG\) information sheet*](#) on the Healthy WA website.

I am going to work overseas and have been told I need a BCG, can I get this from your service?

No, the Australian Department of Health does not recommend BCG for adults. The WA Tuberculosis Control Program can offer you a Tuberculin Skin Test (see TST pamphlet) and a document outlining the WA policy for BCG vaccination that you can give to your prospective employer.

How can I access TB services if I move interstate?

You will be referred to the appropriate TB service to ensure access to treatment interstate.

For more information, see the [*Healthy WA website*](#)

WA Tuberculosis Control Program

📍 Anita Clayton Centre,
1/311 Wellington Street, Perth WA 6000

☎ (+61) 08 9222 8500

✉ ACCadmin@health.wa.gov.au

© North Metropolitan Health Service 2023

We are proud to be a smoke-free site.
Thank you for not smoking or vaping.

This document can be made available
in alternative formats on request.